कोरोना भाइरस सम्बन्धी प्रदेश ५ को अवस्था
बाँके । ०७७ वैशाख १० गते

नवलपरासी पश्चिम जिल्ला बर्दघाट नगरपालिकाका ७८ वर्षीय पुरूषमा कोरोना भाइरसको सङ्क्रमण देखिएको छ । आरडीटी विधिबाट परीक्षण गर्दा पोजेटिभ देखिएको हो । आरडीटी परीक्षणमा पोजेटिभ देखिएपछी स्वाब सङ्कलन गरी अन्तिम परीक्षणका लागि रुपन्देही जिल्लाको भैरहवास्थित कोराना परीक्षण प्रयोशालामा पठाइएको छ ।

प्रदेश ५ मन्त्री परिषद्को वैशाख १० गते बसेको बैठकले कोरोना भाइरस जोखिम व्यवस्थापनको लागि आवश्यक काम गर्न प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कोषबाट जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई रकम दिने निर्णय गरेको छ । तराईका जिल्लाहरूलाई ८ लाख रुपियाँ र पहाडी जिल्लाहरूलाई ५ लाख रुपिँयाका दरले दिने निर्णय गरेको हो ।

रुकुम पूर्व जिल्लामा मानव अधिकारको अवस्था अनुगमन गर्न जिल्लास्तरीय समिति गठन गरिएको छ । समितिमा इन्सेक जिल्ला प्रतिधिनि जयमान बुढा मगर सदस्य रहेका छन् ।

तुलसीपुर उपमनपाले राहत लिनेलाई श्रममा लगाउने गरी श्रम बैङ्क स्थापना गरेको छ । सामाजिक दुरी कायम गर्दै बसेको नगर कार्यपालिकाको ८४ औं बैठकले श्रम बैङ्क सञ्चालन गर्न वडाध्यक्षको संयोजकत्वमा वडा-वडामा श्रम समिति बनाइने छ । यस्तो समितिले कामसँगै खाद्यान्न पनि उपलब्ध गराउने छ ।

इन्सेक नवलपरासी पश्चिम जिल्ला प्रतिनिधि नारायण पराजुलीका अनुसार बर्दघाट नगरपालिकाका ७८ वर्षीय पुरूषमा कोरोना भाइरसको सङ्क्रमण देखिएको छ । आरडीटी विधिबाट परीक्षण गर्दा पोजेटिभ देखिएको छ ।

आरडीटी परीक्षणमा पोजेटिभ देखिएपछि स्वाब सङ्कलन गरी अन्तिम परीक्षणका लागि रुपन्देही जिल्लाको भैरहवास्थित कोराना परीक्षण प्रयोशालामा पठाइएको छ ।

दुई पटक आरडीटी परीक्षण गर्दा पाजेटिभ देखिएको भएपनि उनका सात जना परिवारका सदस्यमा गरीएको परीक्षण रिपोर्ट नेगेटिभ आएको छ ।

इन्सेक रुपन्देही जिल्ला प्रतिनिधि रीमा बिसीका अनुसार प्रदेश मन्त्रीपरिषद्को वैशाख १० गते बसेको बैठकले कोरोना भाइरस जोखिम व्यवस्थापनको लागि आवश्यक काम गर्न प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कोषबाट जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई रकम दिने निर्णय गरेको छ । तराईका जिल्लाहरूलाई ८ लाख रुपियाँ र पहाडी जिल्लाहरूलाई ५ लाख रुपियाँका दरले दिने निर्णय गरेको हो ।

यसैगरी विश्वमा फैलिएको कोरोना भाइरसको रोकथाम तथा नियन्त्रणमा भइरहेका प्रयास र आगामी दिनमा गर्नुपर्ने कामका विषयमा मुख्य मन्त्रीले आठौँ भिडियो सम्वाद गर्नु भएको छ । मुख्य मन्त्री शङ्कर पोखरेलले वैशाख १० गते बर्दियास्थित राजनीतिक दलका नेता, प्रमुख जिल्ला अधिकारी र जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुखसँग एकीकृत भिडियो सम्वाद गर्नु भएको हो ।

सर्वपक्षीय भिडियो सम्वादमा बर्दियाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी प्रेम खनाल, जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख शङ्कर थारु, नेकपा जिल्ला इन्चार्ज लक्ष्मण ज्ञवाली, नेपाली कांग्रेस जिल्ला सभापति सञ्जय गौतम र नेकपा बर्दियाका अध्यक्ष भुवन थारु सहभागी हुनुभएको थियो ।

जिल्लामा कोरोना रोग नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि अहिलेसम्म भएका काम र आगामी दिनमा गर्नुपर्ने कामका विषयमा जानकारी लिँदै मन्त्री पोखरेलले कोरोना नियन्त्रणमा सबै मिलेर अघि बढ्नु पर्ने र सबै मिलेर मात्रै कोरोनालाई पराजित गर्न सकिने बताउनु भयो ।

उहाँले चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र सुरक्षाकर्मीलाई उच्च मनोबलका साथ काममा खट्न प्रेरित गर्न आग्रह समेत गर्नुभयो । स्थानीय श्रमलाई प्रयोग गरेर गर्ने काम र क्वारेण्टाइनमा राखेर गर्न सकिने विकास निर्माणका काम नरोक्न र अघि बढाउन निर्देशन समेत दिनु भयो ।

प्रदेश सरकारले बुटवल, भैरहवा, बाँकेको खजुरा र दाङको बेलझुण्डीमा कोरोना आइसोलेशन अस्पताल निमार्ण गरी आइसीयू सहितको उपचारको व्यवस्था रहेकोले कोरोनाको उपचारको आवश्यक प्रबन्ध भएको जानकारी गराउनु भयो ।

सहभागीहरूले आरडीटी परीक्षणको सङ्ख्या बढाउन, स्वास्थ्य सामग्रीको आपूर्ति बढाउन, स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई सबल र सक्षम बनाउनका लागि मुख्यमन्त्री पोखरेललाई आग्रह गर्नुभएको थियो ।

यसैगरी भैरहवामा रहेको प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला १ सय ५१ जनाको थ्रोट स्वावको नमूना परीक्षण गरिएकोमा १ सय ४९ जनाको रिपोर्ट नेगेटिभ आएको र दुई जनाको परीक्षणको प्रक्रियामा रहेको प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाका निमित्ति प्रमुख डाक्टर राजेन्द्रकुमार गिरीले बताउन भयो ।

प्रदेश ५ मा जाँचेका सबै नमूना परीक्षण गर्दा सबै नेगेटिभ आएको र जाँच गरेको जम्मा नमूनाबाट १० प्रतिशत त्यसको विश्वनीयताको लागि केन्द्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामा पठाउने प्रावधान भए अनुरुप १२ ओटा नमूना केन्द्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामा पठाएकोमा सबैको रिपोर्ट नेगेटिभ आएको डाक्टर गिरीले बताउनुभयो ।

इन्सेक दाङ जिल्ला प्रतिनिधि जयनारायण पुनका अनुसार तुलसीपुर उपमनपाले राहत लिनेलाई श्रममा लगाउने गरी श्रम बैङ्क स्थापना गर्ने निर्णय गरेको छ । सामाजिक दुरी कायम गर्दै बसेको नगर कार्यपालिकाको ८४ औं बैठकले यस्तो निर्णय गरेको हो ।

श्रम बैंक सञ्चालन गर्न वडाध्यक्षको संयोजकत्वमा वडा-वडामा श्रम समिति बनाइने छ। यस्तो समितिले कामसँगै खाद्यान्न पनि उपलब्ध गराउने छ। ‘जनता भौकै पनि नरहुन् र काम पनि पाउन् भन्नका लागि यस्तो योजना अगाडि बढाइएको हो ।’-मेयर घनश्याम पाण्डेले भन्नु भयो ।

‘असक्त, ज्येष्ठ नागरिक लगायतकालाई भने राहतका लागि श्रम बैङ्कमा काम गर्नुपर्ने छैन ।’-पाण्डेले भन्नु भयो ।

बाहिरबाट फर्किएका श्रमिकहरूलाई काममा लगाउनका लागि पनि यस्तो निर्णय गरिएको हो । श्रम बैङ्कमा स्थानीयलाई प्राथमिकतामा राखेर काम गराइनेछ ।

यसैगरी दाङकै तुलसीपुर उमपनरपाले उपमहानगरभित्र रहेका दीर्घ रोगीहरूको तथ्याङ्क सङ्कलन गरेको छ । लकडाउनका कारण दीर्घरोगीहरूलाई औषधि आपूर्तिमा समस्या हुनसक्ने भन्दै उपमनपा भित्रका दीर्घरोगीहरूको तथ्याङक लिएको हो । उपमनपामा २ हजार २ सय ३३ जना दीर्घरोगी रहेको भन्दै उनीहरूलाई रोग अनुसारको औषधि घरसम्मै पुऱ्याउने व्यवस्था गरिएको उपमनपाका प्रवक्ता श्याम डाँगीले जानकारी दिनुभयो । सुगर, प्रेसर लगायतका दीर्घ रोगका औषधि बिरामीको घरसम्म पुऱ्याउने र उपमहानगरको स्वास्थ्य महाशाखामा उपलब्ध औषधि निशुल्क रुपमा उपलब्ध गराउने भएको छ ।

जिल्ला बाहिरबाट ल्याउनुपर्ने औषधि भए फार्मेसी सङ्घलाई औषधिको लिष्ट उपलब्ध गराइएको र बजार मूल्यमै औषधि घरमा पुऱ्याउने व्यवस्था गरिएको उपमहानगरले जनाएको छ । जिल्ला फार्मेसी सङ्घ दाङले विज्ञप्ति निकालेर अत्यावश्यकीय औषधि घरसम्मै पुऱ्याउने जनाएको छ ।

जिल्लामा हाल १२ जना आइसोलेशनमा रहेका छन् । सात जनाको स्वाब परीक्षणका लागि बुटवल पठाइसकिएको छ भने पाँच जनाको स्वाब सङ्कलनको तयारी भएको छ । जिल्लामा ९७ जना क्वारेण्टाइनमा रहेका छन् ।

इन्सेक अर्घाखाँची जिल्ला प्रतिनिधि नारायण भुसालका अनुसार क्वारेण्टाइनमा राखिएका ३३ जनाको आरडीटी विधिबाट कोरोना भाइरसको प्रारम्भिक परीक्षण र आठ जनाको पीसीआर विधिबाट परीक्षण गरिएकोमा सबैको रिपोर्ट नेगेटिभ आएको सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी विष्णुराज बेल्वासेले जानकारी दिनुभयो ।

मालारानी गाउँपालिका र छत्रदेब गाउँपालिकाले विपन्न तथा गरिब परिवारलाई राहात वितरण गरिरहेका छन् । हाल जिल्लामा ४७ जना क्वारेण्टाइनमा रहेका छन् ।

जिल्ला प्रसासन कार्यलयले कोरोना भाइरस सङ्क्रमणबाट सुरिक्षत रहनको लागि बाहिरी जिल्ला बाट आउने तरकारी फलफुल र मासु जस्ता खाद्य पदार्थमा रोक लगाउने निर्णय गरेको छ ।

वैशाख १० गते मात्र काठमाडौंबाट ४ सय जना जिल्ला भित्रिएका छन् । उनीहरूलाई स्थानीय तहले निर्माण गरेका क्वारेण्टाइनमा राखिएको छ ।

इन्सेक कपिलवस्तु जिल्ला प्रतिनिधि पार्वती आचार्यका अनुसार कपिलवस्तु जिल्लामा वैशाख १० गते सम्मको अवस्था सामान्य रहेको छ । जिल्लाका १० स्थानीय तहमा १ हजार १२ क्वारेण्टाइन बेडको क्षमता रहेको छ। क्वारेण्टामा हालसम्म १ हजार १५ जना रहेकामा ८ सय १२ जनालाई घर पठाइसकिएको छ ।

हासम्म ७ सय ७२ जनाको आरडीटी परीक्षण गरिएकामा सबैको रिपोर्ट नेगेटिभ देखिएपछि घर पठाइएको छ ।

सिमाक्षेत्रका सबै नाकाहरूलाई बन्द गर्न सुरक्षाकर्मीहरू परिचालन गरिएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी दीर्घनारायण पौडेलले बताउनु भयो ।

इन्सेक पाल्पा जिल्ला प्रतिनिधि यज्ञमूर्ति तिमिल्सिनाका अनुसार वैशाख १० गतेसम्म पाल्पा जिल्लामा कोही पनि कोरोना सङ्क्रमित भेटिएका छैनन् । तर, लकडाउनलाई भने स्थानीय प्रशासनले कडाइका साथ अगाडि बढाएको छ। दुध तथा तरकारी पसल बिहान दुई र साँझ दुई घण्टा खोल्न अनुमति दिइएको छ भने अन्य समयमा मेडिकल बाहेक सबै पसलहरू बन्द रहेका छन् ।

बाहिरी जिल्लाबाट तरकारी, फलफुल आयातमा हाललाई रोक लगाइएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी यादव सुवेदीले बताउनुभयो ।

तानसेन नगरपालिका र बगनासकाली गाउँपालिकाले कृषि एम्बुलेन्स मार्फत घरघरमा तरकारी पुऱ्याउने अभियान सुरू गरेका छन् ।

जिल्लाका सबै स्थानीय तहहरूले प्रकोप व्यपस्थापन कोष बनाएर एकद्वार प्रणालीबाट कोरोना राहत सङ्कलन र वितरणको कार्यलाई पारदर्शी रूपमा अगाडि बढाएको जनाएका छन् । पहिलो चरणको राहत वितरण कार्य सकिएको र दोस्रो चरणको राहत वितरण कार्य अगाडि बढाइएको स्थानीय तहहरूले जनाएका छन् ।

इन्सेक गुल्मी जिल्ला प्रतिनिधि टोपलाल अर्यालका अनुसार जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समितिको चैत ९ गते सम्पन्न बैठकले जिल्ला बाहिरबाट आउने सबैलाई अनिवार्य रुपमा स्थानीय तहको क्वारेण्टाइनमा राख्ने, विदेशबाट आएका र क्वारेण्टाइनमा बसेकाहरूको आरडीटी परीक्षण गरी प्रमाण पत्र दिने निर्णय गरेको जिल्ला प्रशासन कार्यालयका सूचना अधिकारी लक्ष्मण पाण्डेयले जानकारी दिनुभयो ।

यसैगरी बालबालिकालाई दिइने खोप तथा ज्येष्ठ नागरिक उपचार सेवा सुचारू गर्ने, अलपत्र परेका मजदुरलाई व्यावस्थापन गर्ने, विपन्न परिवारलाई केन्द्रीय मापदण्ड अनुसार राहत उपलब्ध गराउने निर्णय भएको पाण्डेयले बताउनुभयो ।

जिल्ला बाहिरबाट आउने तरकारी, फलफुल, अण्डा, मासु, कुखुरा, माछालाई विषादी जाँचपास, क्वारेण्टाइन चेकजाँच गरेको प्रमाणपत्र र जिल्लाको अनुमति लिएको आधारमा मात्र प्रवेश दिने निर्णय भएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी भरतकुमार शर्माले जानकारी दिनुभयो ।

किसानहरूलाई खेतीपाती गर्ने कार्यमा सहजीकरण र निरन्तरता दिने, स्वास्थ्य कार्यालयले औषधि आपूर्ति गर्ने, उद्योग वाणिज्य सङ्घले खाद्यान्न आपूर्ति गर्ने, कृषि ज्ञान केन्द्रले मल, बिउ र किटनाशक विषादी व्यावस्थापन गर्ने निर्णय गरिएको छ ।

इन्सेक रुकुम पूर्व जिल्ला प्रतिनिधि जयमान बुढा मगरका अनुसार, १० गते सिस्ने गाउँपालिकामा क्वारेण्टाइनमा बसेका दुई जना र होम क्वारेण्टाइनमा बसेका ७२ जना गरी ७४ जनाको आरडीटी विधिबाट परीक्षण गरिएकोमा सबैको रिपोर्ट नेगेटिभ आएको छ ।

बाँकी होम क्वारेण्टाइनमा रहेका सिस्ने गाउँपालिकाका चार जना र भूमे गाउँपालिकाका २९ जनालाई वैशाख ११ गते र पुथाउत्तरगङ्गा गाउँपालिकाका चार जनालाई वैशाख १२ गते आरडीटी गरिने जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयका निमित्त प्रमुख यादव शर्माले बताउनु भयो ।

भक्तपुरको इँट्टा उद्योगमा काम गर्नेहरू लकडाउनले गर्दा अलपत्र परेकालाई १० गते भूमे गाउँपालिकाका ४४ जनालाई गाउँपालिका र सङ्घीय सरकारसँगको समन्वयमा उद्धार गरिएको छ । उनीहरूको स्वास्थ्य चेकजाँच गरिएकोमा सबैको स्वास्थ्य अवस्था सामान्य रहेकाले दुई हप्ता सम्म होम क्वारेण्टाइन बस्ने व्यवस्था मिलाइएको गाउँपालिकाले जनाएको छ ।

यसैगरी रुकुम पूर्वमा मानव अधिकारको अवस्था अनुगमन गर्न जिल्ला स्तरीय समिति गठन गरिएको छ । नेपाल बार एसोशियसन एवम् गैरसरकारी संस्था महासङ्घ रुकुम पूर्वका अध्यक्ष दामोदर गौतमको संयोजकत्वमा गठित समितिमा इन्सेक जिल्ला प्रतिधिनि जयमान बुढा मगर र राससका जिल्ला सम्वादाता सर्जना कार्की रहनु भएको छ । कोरोना भाइरसबाट उत्पन्न वर्तमान परिस्थितिमा मानव अधिकारको अवस्था अनुगमन गर्न उक्त समिति गठन गरिएको संयोजक गौतमले जानकारी दिनुभयो ।

इन्सेक बर्दिया जिल्ला प्रतिनिधि मानबहादुर चौधरीका अनुसार जिल्लामा ७४ क्वारेण्टाइनमा १ हजार ७ सय ८१ बेड रहेका छन् । जसमा वैशाख १० गतेसम्ममा १ हजार २ सय ९५ जना क्वारेण्टाइनमा रहेका छन् ।

दुई हप्ता क्वारेण्टाइनमा बसिसकेकाहरूमध्ये हालसम्म ३ सय ८६ जनाको आरडीटी परीक्षण र २५ जनाको स्वाब परीक्षण गरिएकामा सबैको रिपोर्ट नेगेटिभ आएको छ ।

इन्सेक प्रदेश ५ कार्यालय, नेपालगञ्ज